

Suomen Eksegeettinen Seura (SES) julkaisee tieteellistä sarjaa Suomen Eksegeettisen Seuran Julkaisuja (SESJ) / Publications of the Finnish Exegetical Society (PFES). Julkaistavat teokset ovat suomen-, ruotsin- tai vieraskielisiä (yleisimmin englanti). Sarjassa julkaistaan tavallisesti 1–3 teosta vuosittain: tieteellisiä monografioita ja artikkelikokoelmia sekä oppikirjoiksi tarkoitettuja tai muutoin yleistajuisia teoksia. Sarjan toimitukseen kuuluu seuran hallituksen puheenjohtaja (sarjan päätoimittaja), varapuheenjohtaja ja julkaisusihteeri.

VERTAISARVIOINTITUNNUS

SES:n julkaisusarja käyttää Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) rekisteröimää kansallista vertaisarviointitunnusta ja on sitoutunut noudattamaan tunnuksen käytölle asetettuja ehtoja sekä edistämään omassa toiminnassaan *Suomen tiedekustantajien liiton vertaisarviointiohjeen* ja Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) *Hyvä tieteellinen käytäntö* -ohjeen mukaisia periaatteita.

[Vertaisarviointitunnus](#)

[Suomen tiedekustantajien liiton ohjeita vertaisarviointiin](#)

[Hyvä tieteellinen käytäntö](#)

VERTAISARVIOINTIPROSESSIN KUVAUS

Mitkä julkaisut vertaisarvioidaan?

- Kaikki julkaistaviksi aiotut tieteelliset tutkimusartikkelit ja -kirjat käyvät läpi vertaisarvioinnin.
- Oppikirjaksi tarkoitettujen teosten ja yleistajuisien teosten vertaisarviointi on tapauskohtaista.

Kuinka julkaisuehdotukset käsitellään?

- Tieteellisiä kirjoja koskevat julkaisuehdotukset käsittelee seuran hallitus, joka on julkaisusarjan neuvoo-antava elin. Teokset hyväksytään tai hylätään sarjan **julkaisusuunnitelmaan** alustavan kuvauksen perusteella.

Kuka päättää vertaisarviointiprosessin käynnistämisestä?

- Päätoimittaja ja tarvittaessa seuran hallitus suorittaa alustavan arvion käsikirjoituksen sopivuudesta ja päättää vertaisarviointiprosessin käynnistämisestä.
- Käsikirjoituksen laatijalle lähetetään 30 päivän kuluessa tieto käsikirjoituksen hylkäämisestä tai vertaisarviointiprosessin käynnistämisestä ja sen aikataulusta.

Kuka voi toimia vertaisarvioijana?

- Toimitus pyytää lausunnot käsikirjoituksen tieteellisestä julkaisukelpoisuudesta **vähintään kahdelta** arviointitehtävään kutsutulta henkilöltä.
- Arvioijat ovat toimituksen ulkopuolisia ja suhteessa arvioitavaan käsikirjoitukseen riippumattomia väitelleitä tutkijoita tai muita tieteenalan asiantuntijoita.
- TSV:n vertaisarviointitunnusta käytettäessä arvioijat toimivat pääsääntöisesti anonymisti (ja myös käsikirjoitus on anonymisoitu, *double-blind review*), mutta esimerkiksi väitöskirjoilla voi olla avoin arviointi. Arvioijien nimet säilytetään kaikkien arvioitujen käsikirjoitusten osalta. Jos arvioija tunnistaa kirjoittajan, hänen

tulee kertoa tästä välittömästi sarjan päätoimittajalle ja arvioida mahdollinen esteellisyytensä. Päätoimittajan harkinnassa on keskustelun jälkeen, voidaanko prosessia jatkaa. Täysin anonyymissä arvioissa vertaisarvioijien henkilöllisyyttä ei kerrota kirjoittajalle, mutta tästä voidaan poiketa erikseen sovittavalla tavalla, jos arvioija tätä pyytää.

- Mikäli julkaisussa ei käytetä vertaisarviointitunnusta, anonyymiyden aste päätetään tapauskohtaisesti.
- Asiantuntijaksi ei voida valita henkilöä, joka on käsikirjoituksen kirjoittajan/kirjoittajien lähisukulainen tai joka toimii kirjoittajan/kirjoittajien esimiehenä, alaisena tai työn ohjaajana tai jolla on ollut yhteisiä julkaisuja kirjoittajan/kirjoittajien kanssa viimeisen kolmen vuoden aikana. Jos asiantuntijalla on ilmeinen eturistiriita käsikirjoituksen sisällön tai kirjoittajan kanssa tai hän on muuten osallinen asiaan, tämä pitäisi kertoa päätoimittajalle ja arviosta kieltäytyä.

Mitä prosessissa arvioidaan?

- Prosessissa arvioidaan aineiston kattavuutta, teoreettisen viitekehyksen hallintaa, tutkimuksen toteutuksen luotettavuutta ja tarkkuutta, sekä tulosten omaperäisyyttä ja uutuusarvoa suhteessa aiempaan tutkimukseen tieteenalalle ominaisella tavalla.
- Kukin arvioija esittää joko julkaisuehdotuksen hylkäämistä tai sen hyväksymistä sellaisenaan tai määrätyin muutoksin.

Kuka päättää käsikirjoituksen julkaisemisesta?

- Lausuntojen pohjalta päätoimittaja ja seuran hallitus tekee lopullisen päätöksen tarjotun käsikirjoituksen julkaisemisesta.
- Tekijöille pyritään lähettämään 60 päivän kuluessa arviointiprosessin käynnistämistä tietä käsikirjoituksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä, sekä mahdolliset julkaisemisen edellytyksenä pidettävät käsikirjoitusta koskevat muutosehdotukset. Samalla tekijöille lähetetään arvioijien lausunnot tai päätoimittajan tiivistelmä niistä.

OHJEET JULKAISUEHDOTUKSEN LAATIJOILLE

Alustava julkaisuehdotus lähetetään sarjan päätoimittajalle sähköpostitse. Julkaisuehdotuksen tulee sisältää kaikkien julkaisun tekijöiden nimet ja yhteystiedot, tieto siitä, kuka toimii julkaisuehdotuksen yhteyshenkilönä, alustava kuvaus sisällöstä sekä arvio siitä, koska valmis käsikirjoitus toimitetaan sarjan päätoimittajalle. Mikäli aikatauluun tulee muutoksia, siitä on tiedotettava hyvissä ajoin.

Ennen valmiin käsikirjoituksen lähettämistä arvioitavaksi on varmistettava, että kaikki tekijät hyväksyvät sen. Käsikirjoituksen on vastattava toimituksen laatimia tyylillisiä ja muodollisia ohjeita. Jos vertaisarviointi tehdään anonyymisti, käsikirjoituksesta poistetaan kirjoittajien henkilöllisyystiedot.

Tarjottavan käsikirjoituksen tulee olla aiemmin julkaisematon, eikä se saa olla samaan aikaan ehdolla julkaistavaksi muilla julkaisufoorumeilla.

OHJEET VERTAISARVIOIJILLE

Lausunnon luvattaessaan asiantuntija vahvistaa ymmärtävänsä edellä olevat käytännöt (ks. ”Kuka voi toimia vertaisarvioijana”) sekä seuraavat periaatteet ja sitoutuu niihin:

- Kaikki arvioitavat käsikirjoitukset ovat luottamuksellista aineistoa.
- Niistä ei saa keskustella eikä niitä saa näyttää ulkopuolisille.
- Julkaisemattoman käsikirjoituksen sisältöä ei saa käyttää omaksi edukseen.

Asiantuntijalausannon tarkoituksena on auttaa päätoimittajaa tai muuta kustantajan edustajaa päättämään tarjotun käsikirjoituksen tieteellisestä julkaisukelpoisuudesta. Kopio lausunnosta, tai sen tiivistelmä, lähetetään aina myös kirjoittajalle.

Asiantuntija kirjoittaa lausunnon (pyydettyäessä anonymisti), joka ottaa perustellen kantaa käsikirjoituksen ansioihin ja puutteisiin sisällön, rakenteen, mahdollisen kuvituksen ja muiden huomionarvoisten seikkojen osalta. Tyypillinen arviolausunto on pituudeltaan 2–6 liuskaa, ja se lähetetään päätoimittajalle sovitun aikataulun mukaisesti. Asiantuntijan toivotaan käyttävän arviossaan seuraavaa asteikkoa:

- 1) Käsikirjoitus on julkaistavissa sellaisenaan
- 2) Käsikirjoitus on hyväksyttävissä, jos siihen tehdään esitetyt muutokset ja korjaukset
- 3) Käsikirjoitus suositellaan hylättäväksi

Arviointia tukevat esimerkiksi seuraavat kysymykset:

- Esitelläänkö tutkimuskysymys, aineisto ja menetelmät ymmärrettävästi ja riittävällä tarkkuudella?
- Tekeekö kirjoittaja tekstissään sen, mitä johdannossa lupasi, ja tukeeko aineisto päätelmiä?
- Tunteeko kirjoittaja lähteet ja aihepiirinsä kirjallisuuden ja hyödyntääkö sitä riittävästi ja luotettavasti? Mikä on tulosten omaperäisyys ja uutuusarvo suhteessa aiempaan tutkimukseen?
- Muodostaako teksti rakenteeltaan tasapainoisen, perustellun ja eheän kokonaisuuden, jossa kerronnan kaari kantaa alusta loppuun asti? Onko kieli helposti luettavaa, hyvää asiakieltä ja huolellisesti oikoluettua?
- Mikä on kirjoituksen mahdollisen kuvituksen ja tekstin suhde, ovatko kuvat informatiivisia ja tarpeellisia?
- Mitkä ovat käsikirjoituksen ansiot alan tutkijoiden ammattitaidon edistämisen näkökulmasta? Onko käsikirjoitus ymmärrettävä lähinnä kyseistä tieteenalaa tunteville vai laajemminkin akateemiselle tai suurelle yleisölle?

Asiantuntijalausunto kirjoitetaan rakentavasti, kannustavasti ja perustellusti ottaen huomioon, että kirjoittajien tyylit ovat erilaisia ja moniäänisyys kuuluu tutkimukseen. Jos asiantuntija pitää käsikirjoituksen teoreettista viitekehystä, tutkimuskirjallisuutta, lähdeaineistoa tai menetelmiä puutteellisina, hänen on tarkoitus auttaa kirjoittajaa konkreettisilla ehdotuksilla käsikirjoituksen parantamiseksi.

Lausunnossa on tuotava esiin puutteet viitteiden ja lähteiden merkinnän osalta, mahdollisesti havaittu päällekkäisyys aiemmin julkaistun materiaalin kanssa sekä mahdolliset epäilyt plagioinnista.

Lausunnosta ei makseta palkkiota, mutta asiantuntija-arviointitehtävät lasketaan tieteelliseksi ansioksi.